

Mewn argyfwng nwy

Ydych chi'n arogl nwy neu'n amau bod monocsid carbon yn eich cartref?

Mewn argyfwng nwy bydd angen i chi weithredu'n gyflym – diffoddwch y nwy yn y meter, diffoddwch unrhyw fflamau noeth, agorwch y ffenestri a ffoniwch y rhif argyfwng nwy ar gyfer eich ardal ar unwaith. Os ydych yn teimlo'n sâl gofynnwch am help meddygol.

Cysylltiadau argyfwng nwy:

Prydain Fawr:	0800 111 999
Gogledd Iwerddon:	0800 002 001
Ynys Manaw:	0808 1624 444
Guernsey:	01481 749 000
Jersey:	01534 755 555

Ar gyfer LPG cysylltwch â'ch cyflenwr yn uniongyrchol.

  Cewch ein diweddariadau diogelwch nwy ar Facebook a Twitter.

In a gas emergency

Do you smell gas or suspect carbon monoxide in your home?

In a gas emergency you'll need to act quickly — turn off the gas at the meter, put out naked flames, open windows, and immediately call the gas emergency number for your area. If you feel unwell seek medical help.

Gas emergency contacts:

Great Britain:	0800 111 999
Northern Ireland:	0800 002 001
Isle of Man:	0808 1624 444
Guernsey:	01481 749 000
Jersey:	01534 755 555

For LPG contact your supplier directly.

  For gas safety updates find us on Facebook and Twitter.

BiL6P12/21v1

 [GasSafeRegister.co.uk](https://www.gasregister.co.uk) 0800 408 5500

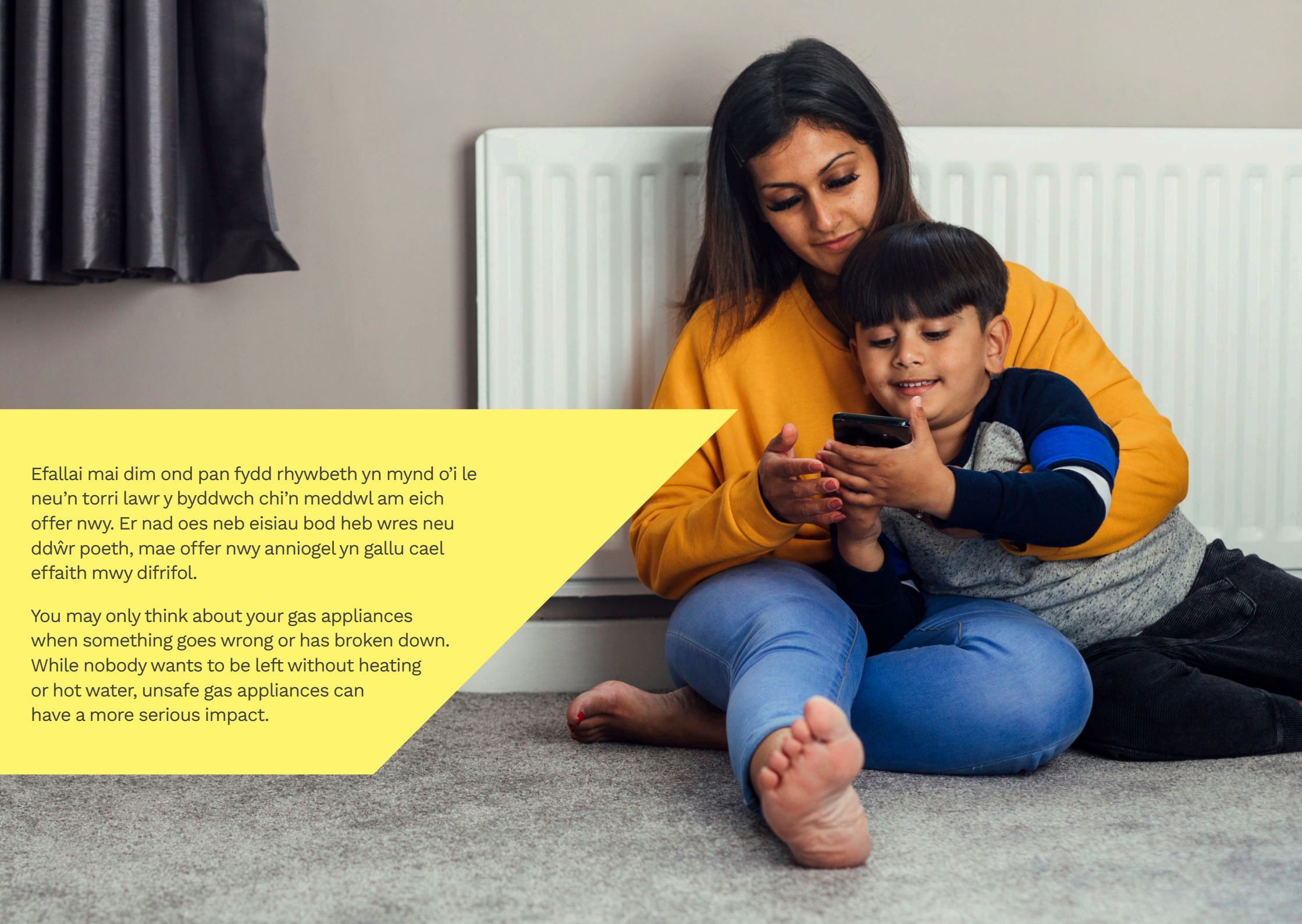

Eich canllaw i
ddiogelwch nwy

Your guide to
gas safety

**GAS
safe**

REGISTER

Efallai mai dim ond pan fydd rhywbeth yn mynd o'i le neu'n torri lawr y byddwch chi'n meddwl am eich offer nwy. Er nad oes neb eisiau bod heb wres neu ddŵr poeth, mae offer nwy anniogel yn gallu cael effaith mwy difrifol.

You may only think about your gas appliances when something goes wrong or has broken down. While nobody wants to be left without heating or hot water, unsafe gas appliances can have a more serious impact.

Beth yw'r Gofrestr Gas Safe?

Y Gofrestr Gas Safe yw'r unig restr swyddogol o beirianwyr nwy sydd wedi'u cofrestru i weithio'r ddiogel ac yn gyfreithiol ar nwy yn y DU, Ynys Manaw, Guernsey a Jersey.

Pwy ddylai fod ar y Gofrestr?

Yn ôl y gyfraith, mae'n rhaid i unrhyw un a ddaw i osod, trwsio neu roi gwasanaeth i'ch offer, peipiau a'ch ffliwiau nwy fod ar y Gofrestr Diogelwch Nwy. Mae gwybod fod eich peiriannydd wedi'i gofrestru gyda Gas Safe yn dod â heddych meddwl eich bod mewn dwylo diogel.

Canfod neu wirio peiriannydd cofrestredig Gas Safe

Mae rhestr o holl beirianwyr cofrestredig Gas Safe ar ein gwefan: **GasSafeRegister.co.uk** neu ffoniwch **0800 408 5500** a bydd un o'n cynghorwyr yn eich helpu i ganfod peiriannydd cofrestredig yn eich ardal.

Gallwch gadarnhau hefyd fod peiriannydd wedi'i gofrestru trwy ofyn am gael gweld y cerdyn adnabod Cofrestr Gas Safe, a fydd yn dangos enw, enw busnes a manylion cymwysterau'r peiriannydd.

Pwy yw Cofrestr Gas Safe?

Yn ogystal â bod y rhestr o beirianwyr nwy cymwysedig, Cofrestr Gas Safe hefyd yw enw'r corff cofrestru sy'n rhoi trwydded i beirianwyr sy'n eu galluogi i weithio'n gyfreithlon ar nwy.

Nid yw peirianwyr nwy yn cael eu cyflogi gan Gofrestr Gas Safe, rydym ni yma i wneud yn siŵr fod peirianwyr yn gweithio'n ddiogel. Os oes gennych chi bryder ynghylch diogelwch nwy neu'n amau bod rhywun yn gwneud gwaith nwy heb gofrestru, yna gallwn ni ymchwilio.

What is the Gas Safe Register?

The Gas Safe Register is the only official list of gas engineers who are registered to work safely and legally on gas in the UK, Isle of Man, Guernsey, and Jersey.

Who should be on the Register?

By law, anyone who comes to fit, fix or service your gas appliances, pipework and flues must be on the Gas Safe Register. Knowing your engineer is Gas Safe registered brings peace of mind that you're in safe hands.

Find or check a Gas Safe registered engineer

There's a list of all Gas Safe registered engineers on our website: **GasSafeRegister.co.uk** or call **0800 408 5500** and one of our advisors will help you find a registered engineer in your area.

You can also check that an engineer is registered by asking to see their Gas Safe Register ID card, which will display their name, business name and details of their qualifications.

Who are Gas Safe Register?

As well as being the list of qualified gas engineers, Gas Safe Register is also the name of the registration body that issues a licence to engineers enabling them to legally work on gas.

Gas engineers are not employed by Gas Safe Register, we are here to make sure engineers are working safely. If you have a gas safety concern or suspect someone is carrying out gas work without registration, then we can investigate.

Cadw eich cartref yn nwy ddiogel

Mae offer nwy wedi'u gosod yn wael neu wedi'u gwasanaethu'n wael yn gallu'ch rhoi mewn perygl o nwy yn gollwng, tannau, ffrwydradau a gwenwyn carbon monocsid (CO).
Dilynwch yr awgrymiadau syml hyn i aros yn ddiogel:

Gofynnwch i beiriannydd cofrestredig Gas Safe roi gwasanaeth i'ch offer nwy bob blwyddyn.

Edrychwch am arwyddion sy'n dangos efallai nad yw eich offer yn gweithio'n iawn.

Os ydych yn gweld unrhyw un o'r canlynol, mae'n amser ffonio'ch peiriannydd cofrestredig Gas Safe:

- staenio tywyll o huddyg ar neu o gwmpas eich offer nwy
- fflamau melyn llipa yn hytrach na rhai glas clir (ac eithrio tannau effaith tanwydd sy'n dangos fflam o'r lliw yma)
- mwy o ddŵr yn casglu y tu fewn i ffenestri
- golau peilot y boeler yn cadw i ddiffodd.

Peidiwch â gwneud DIY na defnyddio gweithwyr nwy anghyfreithlon.

Os nad ydyn nhw ar Gofrestr Gas Safe, maen nhw'n gweithio'n anghyfreithlon.

Peidiwch â chymryd risg i arbed ychydig geiniogau, gallai gostio mwy i chi yn y pen draw i wneud pethau'n iawn a gallai roi bywydau'ch teulu mewn perygl.

Cydymffurfiwch â Rheoliadau Adeiladu.

Os ydych chi'n byw yng Nghymru neu Lloegr, gwnewch yn siŵr bod eich peiriannydd cofrestredig Gas Safe yn rhoi gwybod i'ch awdurdod lleol am unrhyw offer nwy sy'n cynhyrchu gwres sy'n cael eu gosod.

Byddwch eisiau cadw'ch Tystysgrif Cydymffurfiad â'r Rheoliadau Adeiladu'n ddiogel, byddwch ei angen wrth symud tŷ.

Keep your home gas safe

Badly fitted and poorly serviced gas appliances can put you and your family at risk of gas leaks, fires, explosions, and carbon monoxide (CO) poisoning.
Follow these simple tips to stay gas safe:

Have your gas appliances checked every year by a Gas Safe registered engineer.

Check for warning signs that your appliance might not be working correctly.

If you spot any of the following, it's time to call a Gas Safe registered engineer:

- dark, sooty staining on or around your gas appliance
- floppy yellow flames instead of crisp blue ones (except for fuel-effect fires that display this colour flame)
- increased condensation inside windows
- the boiler pilot light keeps going out.

Don't DIY or use an illegal gas worker.

If they're not on the Gas Safe Register, they're working illegally.

Don't take the risk to save a few pennies, it could end up costing you more to put things right, and put your family's lives at risk.

Comply with Building Regulations.

If you live in England or Wales, make sure your Gas Safe registered engineer notifies the installation of any heat-producing gas appliance to your local authority.

You'll want to keep your Building Regulations Compliance Certificate safe, as it may be needed when you move house.

Carbon Monocsid

Mae monocsid carbon (CO) yn cael ei rhyddhau pan nad oes gan offer nwy ddigon o ocsigen i losgi'n llwyr. Allwch chi ddim ei weld, ei arogl na'i flasu ac mae'n eithriadol o wenwynig. Mae CO yn gallu lladd yn gyflym heb rybudd neu achosi problemau iechyd tymor hir difrifol.

Yn aml, mae symptomau gwenwyn CO yn cael eu camgymryd am y ffliw, gwenwyn bwyd neu flinder. Fodd bynnag, gallai fod yna arwyddion eraill sy'n awgrymu gwenwyn CO. Er enghraifft, os yw'ch symptomau'n datblygu pan fyddwch gartref ac yn gwella pan fyddwch yn gadael y tŷ, neu os yw eraill yn eich cartref (gan gynnwys anifeiliaid anwes) yn cael symptomau tebyg yr un pryd.

Mae cael gwasanaeth rheolaidd yn gallu helpu sicrhau fod eich offer yn llosgi'n iawn, ond i fod yn fwy diogel fyth rydym ni'n awgrymu eich bod yn gosod larwm CO clywadwy, addas, gyda'r nod EN50291, Nod Barcud Safonau Prydeinig neu nod sefydliad cymeradwyo Ewropeaidd arall.

Os ydych yn meddwl eich bod yn dioddef o wenwyno CO, ewch i gael awyr iach ar unwaith a chwilio am help meddygol.

Adnabod arwyddion gwenwyn monocsid carbon:

Cur pen

Pendro

Colli gwynt

Eisiau taflu i fyny

Llewygu

Mynd yn anymwybodol

Carbon monoxide

Carbon monoxide (CO) is released when gas appliances do not have enough oxygen to burn correctly. You cannot see, smell, or taste it and it is highly poisonous. CO can kill quickly without warning or cause serious long-term health problems.

The symptoms of CO poisoning are often mistaken for the flu, food poisoning or fatigue. However, there can be other signs that indicate CO poisoning. For example, if your symptoms occur when you are at home and get better when you leave the house, or if others in your home (including pets) experience similar symptoms at the same time.

Regular servicing can help ensure your appliances burn correctly, but to be extra safe we recommend that you install a suitable audible CO alarm marked with EN50291, the British Standards' Kitemark, or another European approval organisation's mark.

If you think you are suffering from CO poisoning, get fresh air immediately and seek medical help.

Know the signs of carbon monoxide poisoning:

Headaches

Dizziness

Breathlessness

Nausea

Collapse

Loss of consciousness

Ydych chi'n rhentu'ch cartref?

Mae landlordiaid yn gyfreithiol gyfrifol am ddiogelwch nwy eu tenantiaid ac am yr offer nwy y maen nhw'n eu cyflenwi.

O dan y Rheoliadau Diogelwch Nwy (Gosod a Defnyddio) 1998, mae'n rhaid i'ch landlord:

- drefnu i beiriannydd cofrestredig Gas Safe gynnal gwiriad diogelwch nwy bob blwyddyn
- Ggyflwyno copi i chi o gofnod diogelwch nwy'r landlord cyn i chi symud i mewn ac o fewn 28 niwrnod o gynnal y gwiriad blynyddol
- gynnal yr offer nwy, y pibellau a'r ffliwiau nwy yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwyr.

Fel tenant, dylech gydweithio gyda'ch landlord i sicrhau fod y peiriannydd yn gallu dod i mewn i'r eiddo pan fydd angen gwiriad diogelwch neu wasanaeth. Pan mae'n cyrraedd, gofynnwch gael gweld y cerdyn adnabod Cofrestr Gas Safe.

Cofiwch hefyd drefnu bod peiriannydd cofrestredig Gas Safe cymwys yn gwirio unrhyw offer nwy rydych chi'n eu perchen.

Os bydd eich landlord yn gwrthod ysgwyddo ei gyfrifoldebau cyfreithiol ynghylch nwy, cysylltwch â'r Awdurdod Iechyd a Diogelwch ar:

📞 [hse.gov.uk/gas/domestic](https://www.hse.gov.uk/gas/domestic)

📞 0800 300 363

Do you rent your home?

Landlords are legally responsible for their tenants' gas safety and the gas appliances they provide.

Under The Gas Safety (Installation and Use) Regulations 1998 your landlord must:

- arrange for a Gas Safe registered engineer to carry out a gas safety check every year
- provide you with a copy of the landlord gas safety record before you move in and within 28 days of the annual check taking place
- maintain the gas appliances, pipework and flues they provide in accordance with the manufacturer's instructions.

As a tenant, you should cooperate with your landlord to make sure you allow the engineer access to the property when a safety check or service is due. When they arrive, ask to see their Gas Safe Register ID card.

Remember to also arrange for any gas appliances that you own to be checked by a qualified Gas Safe registered engineer.

If your landlord refuses to carry out their legal gas responsibilities, contact the Health & Safety Executive at:

📞 [hse.gov.uk/gas/domestic](https://www.hse.gov.uk/gas/domestic)

📞 0800 300 363

